

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatvor Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

26. de proprietatibus personarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

ses, & eas dicit entes, ita inquit: In deitate
vnā naturam confitemur, & tres hypostasēs
secundum veritatem entes, id est personas.

DE PROPRIETATIBVS
Personarum.

D I S T I N C T. Vigesima sexta
C A P. Primum.

Cautè vtendum nomine Hypostasis.

NVnc de Proprietatibus Personarum,
quas frequenter in hoc tractatu com-
memorauimus, aliquid loqui nos o-
portet. Sed primū audiāmus quid de hoc
nomine Hypostasis Hieron. dicit. Ait enim
ad Damasum papam sub hoc nomine ve-
nenum latere, quoniam multi hæretici eo
vtabantur, vt simplices seducerent, scil. pro
persona & pro essentia. Et ideo dicit hoc
nomine non vtendum sine distinctione vel
expositione, quando cum hæreticis conten-
debat, ne simplices crederent in Trinitate
tres esse substantias.

C A P. Secundum. *Tres Proprietates
Personarum sunt.*

IAm de Proprietatibus personarum videa-
mus. Ait Aug. in libr. de Fid. ad Petr. Est ^{cap. 10}
propriū solius Patris, non quia non est
natus ipse, sed quia vnū Filium genuerit:

Propriūmque solius Filij, non quia ipse non genuit, sed quia de Patris essentia natus est. Propriūm verò Spiritus sancti est, non quia nec natus est ipse, nec genuit, sed quia solus de Patre Filioque procedit. Ecce tres proprietates Personarum, scil. generatio, natiuitas, processio: quæ alijs nominibus dicuntur, Paternitas & Filiatio, quas designat nomina Personarum, scil. Pater, Filius, & Spiritus sanctus.

C A P. Tertium. Proprietates in Deo non dicuntur secundum substantiam, nec secundum accidens, sed secundum ad aliquid.

Proprietates illæ notant relationes, quæ non sunt Deo accidentales: sed in ipsis personis ab æterno immutabiliter. Vnde Aug. lib. 5. de Trinit. Nihil in Deo secundum accidens dicitur, quia nihil ei accidit. Nec tamen omne quod dicitur de Deo, secundum substantiam dicitur. Dicitur enim ad aliquid, sicuti Pater dicitur ad Filium. quod non est accidens, quia & ille semper est Pater, quia semper natus est Filius. Quod si aliquando cepisset esse, aut aliquando desineret esse Filius, secundum accidens diceretur. Et quia Pater non dicitur Pater, nisi ex eo quod est ei Filius: & Filius non dicitur Filius, nisi ex eo quod habet Patrem, non secundum substantiam hæc dicuntur, sed ad-

inuicem ista dicuntur. Neq; tamen secūdum accidēs, quia esse Patrem & Filiū incommutabile est eis, id est proprietas qua dicitur Pater aut Filius, æterna est & incommutabilis.

*Homines
non dicun-
tur filij Dei
proprie-
tate.*

Quòd si dicamur filij Dei (vt Psal. 81. Filij excelsi omnes) hoc non generationis proprietate: genuisse enim Deum Filios (ait Hilar. 12. de Tri. i.) nūquā cum proprietate significationis cognoscimus dici, sed factura & adoptione. Et ideo efficitur magis Filij Dei, quā nascamur: nec semper sumus filij Dei. Filius autē proprietate nascibilitatis & solus Filius est, & semper Filius est, &c.

Homo verò non tantū Patris, sed & Filij & Spiritus sancti Filius est, id est totius Tri- Cap. II
nitatis Filius est, & Trinitas ipsa Pater eius dici potest. Vnde Aug. lib. 5. de Trinit. Non potest dici Trinitas Pater, nisi fortē translatiue ad creaturam, propter adoptionem filiorum. Item Hilar. lib. 6. de Trinit. Omnis per fidem Deus Pater est, &c.

C A P. Quartum. Spiritus sanctus proprietate dicitur donum Dei.

ITa etiā de Spiritu sancto dicēdum est, qui propriē dicitur donū Dei, quū tamē plura sint & alia dona Dei. Sed Spi. sanctus proprietate immutabili & æterna donū est, sicut Filius proprietate est Filius. Eo enim dicitur donū, quo Spiritus sanctus, & utroq; utique nomine relatiue dicitur, eadēque dicitur

Spi. sanctus & donū: licet ipsa relatio non ita
 appareat in hoc nomine Spiritus sanctus, si-
 cut in hoc nomine donum. Vnde Aug. lib. 5.
 de Trinitate. ait: Spiritus sanctus qui non est
 Trinitas, sed in Trinitate intelligitur, in eo
 quòd propriè dicitur Spiritus sanctus, relati-
 uè dicitur, cum ad Patrem & Filium refer-
 tur: quia Spiritus sanctus & Patris & Filij
 Spiritus est. Sed ipsa relatio non apparet in
 hoc nomine: apparet autem cum dicitur do-
 num Dei. Donū enim est Patris & Filij, quia
 à Patre procedit & Filio: ergo Spiritus san-
 ctus ineffabilis quædam Patris Filijque com-
 munitio est. Et hoc ipse propriè dicitur S. Spiri-
 tus, quod illi cōmuniter. Vt ergo ex nomine
 quod vtrique conuenit, vtriusque cōmunitio
 significetur, vocatur donum amborum Spi-
 ritus sanctus. Sed cum Pater vel Filius dici-
 tur Spiritus, vel sanctus, neutrum relatiuè di-
 citur, sed secundum substantiam.

Vnde Trinitas quauis nullo modo possit
 dici Filius: potest tamè dici vniuersaliter Spi-
 ritus sanctus: ut ait Aug. lib. 5. de Trini. secundum
 id quod scriptū est, Quoniam Deus spiritus
 est. Itaq; Pater & Filius & Spiritus sanctus,
 quoniā vnus Deus est, & utiq; Deus sanctus
 est, & Deus Spiri. est, potest appellari Trini-
 tas & Spiritus sanctus. Sed tamen tunc Spi-
 ritus sanctus (qui nō est Trinitas sed in Trinitate)
 relatiuè, non secundum essentiam dicitur.

Cap. II
 Iob. 4.

Obiectio eorum qui dicunt relatiuè Spiritum sanctum non dici ad Patrem & Filium.

Quidam putant Spiritum sanctum non dici relatiuè ad Patrè & Filium, quia relatiua suis inuicè respōdent vocabulis: vt Pater Filij Pater, & Filius Patris Filius: sed non ita dicitur Spiritus sanctus, vel donum Patris, Spiritus sanctus, vel donū: ergo Pater Spiritus sancti, vel doni Pater. Sed iis respondet Augu. lib. 5. de Trinit. dicens: Non te moueat, quoniam diximus Spiritum sanctum relatiuè dici, licet non respōdeat ei vicissim vocabulum eius ad quē refertur. Dicimus enim Spiritum sanctum Patris, sed non vicissim dicimus Patrem Spiritus sancti, ne Filius eius intelligatur Spiritus sanctus. Item dicimus Spiritum sanctum Filij, sed non dicimus Filium Spiritus sancti, ne Pater eius intelligatur Spiritus sanctus. In multis enim relatiuis hoc contingit, vt nō inueniatur vocabulum, quo sibi vicissim respondeant. Dicimus tamen donum donatoris, & donatorem doni: Donator tamen non fuit Deus nisi ex tempore, cū Spiritus sanctus sit donum & ab æterno.

DE DIVERSIS NOMINIBUS proprietatum personalium.

DISTINCT. Vigesima septimæ
CAP. Primum.